

Sygn. akt **V Ca 896/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **SSO Aleksandra Łączyńska-Mendakiewicz**

Protokolant: sekr. sądowy Olga Michalec-Skwara

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w W.**

przeciwko **K. J. i M. J., I. D. (1) i R. D. (1) oraz E. R. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie

z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt I C 793/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w W. rzecz: K. J. i M. J. solidarnie kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych, I. D. (1) i R. D. (2) solidarnie kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych oraz E. R. (1) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.**

Sygn. akt V Ca 896/16

UZASADNIENIE

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanych K. J. i M. J. solidarnie kwoty 657,36 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej szczegółowo wymienionych w pozwie oraz zasądzenie na jej rzecz od pozwanych kosztów procesu.

W sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty pozwani K. J. i M. J. zaskarżyli go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucili powódce brak legitymacji czynnej, jak również, że nie ma żadnych podstaw do zastosowania wskazanego w pozwie sposobu obliczenia wysokości dochodzonego roszczenia.

W piśmie procesowym z 7 marca 2011 r. powodowa Wspólnota Mieszkaniowa zmodyfikowała powództwo, wnosząc o zasądzenie na jej rzecz solidarnie kwoty 386,37 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej szczegółowo wymienionych wskazując jednocześnie, iż roszczenie swe wywodzi z faktu istnienia służebności gruntowej. W pozostałym zakresie powódka cofnęła powództwo.

Tożsame pozwy powodowa Wspólnota wniosła w stosunku do pozwanej E. R. (2) (z d. G.) – sygn.. akt I C 811/10 oraz pozwanych I. D. (2) i R. D. (1) (solidarnie) – sygn. akt 798/10. Również w.w. pozwani wnieśli sprzeciw,

w których zakwestionowali w całości powództwo. Także do wyżej wskazanych pozwanych powodowa Wspólnota ostatecznie zmodyfikowała powództwo, wnosząc o zasądzenie na jej rzecz kwoty 386,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami szczegółowo wymienionymi w tymże piśmie procesowym oraz o zasądzenie kosztów procesu. W pozostałym zakresie powódka cofnęła powództwo.

Postanowieniem z 2 listopada 2010 r. Sąd Rejonowy zarządził połączenie do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy o sygn. akt I C 793/10 ze sprawami o sygn. akt I C 811/10 oraz sygn. akt I C 798/10 i prowadzić dalsze postępowanie pod sygn. akt I C 793/10.

Wyrokiem z 30 października 2015r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo co do kwoty 386,37 zł w stosunku do wszystkich pozwanych i umorzył postępowanie w pozostałym zakresie. Ponadto zasądził od powódki na rzecz pozwanych kwoty po 197 złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w części obejmującej rozstrzygnięcie zawarte w odniesieniu do wszystkich pozwanych w zakresie oddalającym powództwo i rozstrzygającym o kosztach postępowania. Powyższemu wyrokowi zarzuciła naruszenie:

- art. 233 §1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że z treści służebności oraz umów o ustanowienie odrębnej własności lokali nie wynikało, by współużytkownicy nieruchomości władnących mieli płacić po równo, tyle samo od każdego lokalu w sytuacji, gdy okoliczność ta jest sprzeczna z treścią dokumentów złożonych do akt postępowania, co oznacza dowolną i pomijającą literalne brzmienie wpisu w księdze wieczystej nieruchomości obciążonej i w/w umów ocenę materiału dowodowego prowadzącą do błędnych ustaleń faktycznych wpływających na rozstrzygnięcie,

- art. 233 §1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że strony nie zawierały żadnych umów odnośnie korzystania z basenu i płatności z tego tytułu, jak również nie zawierały umów, w których uregulowałyby kwestie związane z wysokością opłat oraz sposobem ich wnoszenia przez właścicieli lokali z tytułu kosztów utrzymania basenu w sytuacji, w której w aktach sprawy znajdują się umowy o ustanowienie odrębnej własności lokali pozwanych i ich sprzedaż, które określają sposób obliczania opłat oraz sposób ich ponoszenia,

- art. 217 §1 k.p.c. w zw. z art. 217 §3 k.p.c. poprzez pominięcie przez Sąd I instancji dowodów mających na celu wykazanie nie tylko wysokości kosztów poniesionych przez powódkę w celu utrzymania służebności oraz ich zasadności, lecz także tych dotyczących sposobu wyliczenia przypadających na poszczególne lokale opłat, których zwrotu domaga się powódka, a które to dowody Sąd I instancji uznał za dotyczące okoliczności nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia, a więc powołanych dla zwłoki w sytuacji, w której dowody te miały kluczowe znaczenie dla wykazania zasadności kwot dochodzonych pozwami, co w ostateczności doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy.

- art. 65 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie, tj. sprzeczne z okolicznościami, w których było złożone, a także nieuwzględniające zgodnego zamiaru stron interpretowanie treści umów ustanowienia odrębnej własności lokali zawartych przez pozwanych, a przez to nieuwzględnienie przyjęcia przez pozwanych na siebie zobowiązania do partycypowania w kosztach utrzymania basenu oraz zgody na ustalony sposób ponoszenia opłat z tego tytułu, co w ostateczności doprowadziło do oddalenia powództw,

- art. 353 §1 k.c. poprzez jego niezastosowanie, tj. brak uznania, że zobowiązanie, którego w niniejszej sprawie spełnienia dochodzi powodowa Wspólnota, wynika z zasady swobody kontraktowej i nosi cechy zobowiązania ex contractu,

- art. 289 §1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że pozwani jako osoby, którym przysługują prawa do nieruchomości władnącej, nie są zobowiązani do ponoszenia kosztów utrzymania urządzeń w sposób proporcjonalny do ogólnej liczby mieszkań znajdujących się na Osiedlu (...), tj. w sposób zgodny z treścią służebności oraz umów o ustanowienie odrębnej własności lokali oraz ich sprzedaż.

W konkluzji wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez uwzględnienie powództw w stosunku do każdego z pozwanych w całości, ponowne rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego i zasądzenie od każdego z pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik pozwanych wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu z innych przyczyn niż podniesione w apelacji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd Rejonowy rozstrzygnął powyższą sprawę w postępowaniu uproszczonym, co obligowało również Sąd Okręgowy do jego kontynuowania.

Wobec nie przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadnienie wyroku stosownie do treści art. 505¹³ k.p.c. zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej, z przytoczeniem przepisów postępowania.

Powodowa Wspólnota uzasadniała swoje powództwo tym, że pozwani jako właściciele konkretnych mieszkań na Osiedlu (...) posiadają prawo do swobodnego korzystania przez czas oznaczony za wynagrodzeniem z basenu usytuowanego w budynku nr (...) należącego do strony powodowej a znajdującym się na tymże samym osiedlu. Strona powodowa obciążyła pozwanych opłatami za eksploatację przedmiotowego basenu, za jednakowych zasadach dla wszystkich właścicieli lokali osiedla przy ul. (...) w W..

W sprzeciwach pozwani zarzucili powódce brak legitymacji czynnej, jak również, że nie ma żadnych podstaw do zastosowania wskazanego w pozwie sposobu obliczenia wysokości dochodzonego roszczenia. W ocenie pozwanych nie są oni zobowiązani do wnoszenia opłat związanych z pokryciem kosztów eksploatacyjnych basenu znajdującego się w budynku przy ul. (...) w W., albowiem nie są oni właścicielami lokali znajdujących się w budynku powodowej Wspólnoty Mieszkaniowej, ani jej członkami.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka wskazała, że roszczenie swe wywodzi z faktu istnienia służebności gruntowej, jest to wynagrodzenie za korzystanie z basenu. Powódka podała, że w kosztach utrzymania basenu mają obowiązek partycypować poszczególni właściciele oraz osoby uprawnione do korzystania ze służebności i upoważnione do korzystania z niego.

Strona pozwana wskazała, na niedopuszczalność w świetle art. 505⁴ k.p.c. takiej modyfikacji powództwa oraz sprekludowanie nowych twierdzeń i dowodów w świetle art. 505⁵ k.p.c.

Sąd Rejonowy odnosząc się do pierwszego z podniesionych zarzutów prawidłowo wskazał, że nie doszło do naruszenia art. 505⁴ § 1 k.p.c., zgodnie z którym w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa jest niedopuszczalna, gdyż częściowa modyfikacja powództwa polegała jedynie na częściowym jego cofnięciu. W pozostałym zaś zakresie powódka jedynie sprecyzowała swe żądanie, natomiast nie zmieniła podstaw prawnych oraz faktycznych żądania.

Sąd Rejonowy nie odniósł się jednak do drugiego z zarzutów strony pozwanej, przechodząc do merytorycznego rozstrzygnięcia powództwa.

W tym miejscu stwierdzić należy, że stosownie do treści art. §1 505⁵ k.p.c. okoliczności faktyczne, zarzuty i wnioski dowodowe nie zgłoszone w pozwie, odpowiedzi na pozew, na pierwszym posiedzeniu przeznaczonym na rozprawę lub w sprzeciwie od wyroku zaocznego mogą być rozpoznawane tylko wtedy, gdy strona wykaże, że nie mogła ich powołać wcześniej lub gdy potrzeba ich powołania wynikła później. Natomiast stosownie do treści § 2. powód może przytoczyć nowe okoliczności faktyczne i wnioski dowodowe nie później niż w terminie tygodnia od dnia doręczenia

mu pism pozwanego wymienionych w paragrafie poprzedzającym. Powyższy przepis ma zastosowanie w niniejszej sprawie albowiem obowiązywał do postępowań wszczętych od 1.07.2000 r. do 17.03.2012 r.

Przepis ten jest wyrazem zastrzonych wymagań w zakresie koncentracji materiału dowodowego i dotyczy obowiązków strony w postępowaniu uproszczonym w zakresie przytaczania wszystkich znanych sobie okoliczności faktycznych będących podłożem sprawy, zarzutów i wniosków dowodowych najpóźniej w pozwie, odpowiedzi na pozew, na pierwszym posiedzeniu przeznaczonym na rozprawę lub w sprzeciwie od wyroku zaocznego, pod rygorem utraty możliwości ich podjęcia przez sąd w dalszym toku postępowania. W postępowaniu uproszczonym (przed jego nowelizacją), strony postępowania mają więc obowiązek zgłaszania okoliczności faktycznych, zarzutów i wniosków dowodowych odpowiednio w przypadku strony powodowej w pozwie, w odniesieniu do strony pozwanej w odpowiedzi na pozew, ewentualnie na pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę (obie strony) lub we wnoszonym przez stronę pozwaną sprzeciwie od wyroku zaocznego. Strony wprawdzie mogą zgłosić okoliczności faktyczne, zarzuty lub wnioski dowodowe w późniejszym terminie, ale o tyle o ile wykażą, że nie mogły powołać ich wcześniej lub potrzeba powołania ich pojawiła się w toku sprawy. Strony mają obowiązek zgłoszenia nowych okoliczności, twierdzeń, zarzutów i dowodów w terminie tygodnia od dnia, w którym ujawniły się nowe fakty lub dowody albo pojawiła się potrzeba ich powołania. Termin wskazany w powyższym przepisie nie podlega przywróceniu (por. M. Manowska, Postępowania odrębne, s. 302). Z powyższych względów strona korzystając z możliwości późniejszego zgłoszenia nowych twierdzeń i dowodów, musi w piśmie zawierającym wskazanie nowych okoliczności, zgłoszenie nowych zarzutów czy wniosków dowodowych jednocześnie wykazać zachowanie tygodniowego terminu do ich zgłoszenia. Wniosek niezawierający tego elementu jest wnioskiem wadliwym, a ponadto nie można go konwalidować. Niewykazanie tej okoliczności skutkuje pominięciem przez sąd zgłoszonych nowych twierdzeń i dowodów. Jednocześnie jak zasadnie wskazuje się w orzecznictwie (por. SN z 23.10.2007 r., III CSK 108/07, Legalis), uprawnienie sądu do dopuszczenia dowodu z urzędu, który dla strony uległ sprekludowaniu, powinno być wykorzystywane wyjątkowo i znajdować usprawiedliwienie w konkretnych okolicznościach sprawy. Należy mieć na uwadze to, że działania sądu polegające na dopuszczaniu dowodów z urzędu mogą być ocenione jako naruszenie zasady bezstronności i obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że niezależnie od prawidłowości możliwości zmodyfikowania powództwa w niniejszej sprawie, niewątpliwie doszło do prekluzji materiału dowodowego dotyczącego wysokości dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia - wynagrodzenia za korzystanie ze służebności. W tym kontekście Sąd Rejonowy prawidłowo pominął dowody mające na celu wykazanie wysokości poniesionych przez powódkę kosztów w celu utrzymania służebności oraz ich zasadności. Materiał dowodowy na okoliczność wysokości tych kosztów w postaci faktur i sprawozdań finansowych Wspólnoty został dołączony do pisma modyfikującego powództwo z dnia 22 lutego 2011 r. (wpływ do sądu 11 marca 2011 r.). Nie ulega żadnym wątpliwości, że nastąpiło to po dacie wymiany między stronami pism procesowych (pозwu, sprzeciwu, odpowiedzi na sprzeciw) ale również po terminie pierwszej rozprawy, która miała miejsce **w dniu 2 listopada 2010 r.** na której obie strony zajęły stanowiska.

W tych okolicznościach, mając dodatkowo na uwadze fakt reprezentowania strony powodowej przez profesjonalnego pełnomocnika, niewątpliwie materiał dowodowy na który strona powołuje się w apelacji był sprekludowany i nie mógł stanowić podstawy ustaleń faktycznych w rozpoznawanej sprawie. Tym samym niezależnie od pozostałych zarzutów apelacyjnych, powództwo nie mogło zostać uwzględnione, gdyż stosownie do rozkładu ciężaru dowodu zakreślonego w art. 6 k.c. nie zostało udowodnione co do wysokości, co ostatecznie skutkowało jego oddaleniem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy za zbędne uznał ustosunkowywanie się do podniesionych przez apelującą zarzutów prawa procesowego i prawa materialnego, gdyż mimo zasadności niektórych z nich, ich uwzględnienie nie zmieniłoby rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 1) w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804).